

Resmi Gazete Sayısı 24219
Resmi Gazete Tarihi 03/11/2000

Kapsam

16.12.1999 tarih ve 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun uygulanmasında tereddüt edilen konulara ve gider indirimi kısıtlaması uygulamasına esas alınacak indirim oranına ilişkin olarak aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

1. İSTİSNALARA İLİŞKİN UYGULAMA

1.1 Türk Uluslararası Gemi Siciline Kayıtlı Gemilerin İşletilmesinden ve Devrinden Elde Edilecek Kazançlara İlişkin İstisna:

16.12.1999 tarih ve 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun (*) 12 nci maddesinin birinci fıkrasında, "Bu Kanun uyarınca oluşturulan Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemilerin işletilmesinden ve devrinden elde edilen kazançlar, gelir ve kurumlar vergileriyle fonlardan istisnadır." hükmü yer almaktadır.

Bu hükmü göre 4490 sayılı Kanunla oluşturulan Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemilerin işletilmesinden elde edilen kazançlar;

- Faaliyetin gelir vergisi mükelleflerince (dar mükellefler dahil) yapılması halinde gelir vergisine,
- Faaliyetin kurumlar vergisi mükelleflerince (dar mükellefler dahil) yapılması halinde kurumlar vergisine,
- Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemilerin devrinden elde edilecek kazançlar gelir ve kurumlar vergisine, tabi olmayacaktır.

Gelir ve Kurumlar vergisinden istisna edilen bu kazançlar Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin 6 numaralı bendinin (b) alt bendine göre tevkifata da tabi tutulmayacaktır.

Ancak, bu istisna gerçek ve tüzel kişilerin Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıt ettirdikleri gemilerin işletilmesinden elde edilen kazançlar ile sınırlıdır. Bir kurumun söz konusu gemi işletmeciliğinden elde ettiği kazançların ortaklara kar payı olarak dağıtılması halinde, kurum kazancının tamamen veya kısmen gemi işletmeciliğinden elde edilip edilmediğine bakılmaksızın, kar payı elde eden tam mükellef gerçek kişiler tarafından vergi alacağı da hesaplanarak Gelir Vergisi Kanununun 85 ve 86 ncı maddeleri hükümleri çerçevesinde menkul sermaye iradı olarak beyan edilmesi gerekir.

1.2_ Türk Uluslararası Gemi Siciline Kayıtlı Gemilerde Çalışan Gemi Adamlarına Ödenen Ücretlere İlişkin İstisna:

4490 Sayılı Kanunun 12 nci maddesinin beşinci fıkrasında, "Türk Uluslararası Gemi Sicilinde kayıtlı gemilerde çalışan personele ödenen ücretler gelir vergisi ve fonlardan müstesnadır" denilmektedir.

Bu hükmü göre, münhasıran 4490 sayılı Kanunla oluşturulan Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemilerde çalışan gemi adamlarına ödenen ücretler gelir vergisi ve fonlardan müstesna olacaktır. Gemi işletmeciliği yapan firmanın gemide çalışan personeli dışındaki personeline ödenen ücretler bu istisnadan yararlanamayacaktır.

2- 2000 Yılı Dokuz Aylık Kazançlarının Tespitinde Gider İndirimi Kısıtlaması Uygulamasında Esas Alınacak İndirim Oranı:

4008 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanununun 41 inci maddesine eklenen 8 ve Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesine eklenen 13 numaralı bent hükümleri ile işletmelerin kullandıkları yabancı kaynaklara ilişkin gider ve maliyet unsurları toplamına, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre o yıl için tespit edilmiş olan yeniden değerlendirme oranının, ilgili kuruluşlardan alınan bilgilere göre Maliye Bakanlığınca o yıl için hesaplanan ortalama ticari kredi faiz oranına bölünmesi suretiyle bulunacak kısmının % 25'inin gider olarak kabul edilmemesi öngörülmüştür.

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin 2000 yılı Temmuz - Eylül geçici vergi dönemi 9 aylık kazançlarının tespitinde gider indirimi kısıtlaması uygulamasına esas alınacak indirim oranı % 62.8 olarak tespit edilmiştir.

Bu durumda, tespit edilen orana göre mükellefler kullandıkları yabancı kaynaklara ilişkin gider ve maliyet unsurlarının ($62.8 \times \% 25 =$) % 15.7 kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alacaklardır.

Tebliğ olunur.